

حکم اجاره از دیدگاه اسلام

از عبد الله ابن عمر رضی الله عنهما روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود:

«أَعْطُوا الْأَجِيرَ أَجْرَهُ قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ»

(رواه ابن ماجه، بَابُ أَجْرِ الْأَجْرَاءِ)

ترجمه: دست مزد کارگر را پیش از آن که عرقش خشک شود، بپردازید.

در شرح سنن ابن ماجه این حدیث را چنین توضیح داده: «لازم است تا در پرداخت مزد کارگر بعد از فراغت کارش عجله شود و مزد کارگر باید در جریان کارش پرداخته شود.» اجاره یک عقد بر منفعت در بدل عوض بوده که به سه قسم اجراء می شود:

۱- اجاره‌ای است که عقد در آن بر منافع عین جنس صورت می‌گیرد، مانند اجاره خانه، چهارپایان، اشیای سواری و آنچه که مشابه این‌ها باشد.

۲- اجاره‌ای است که عقد در آن بر منافع عمل صورت می‌گیرد، مانند اجاره گرفتن افراد مسلکی و صنعتگر به انجام کارهای تعیین شده؛ پس چیزی که بر آن عقد می‌شود، همان منفعتی است که از عمل حاصل می‌شود، مانند اجاره گرفتن رنگمال، آهنگر، نجار و آنچه مشابه آن باشد.

۳- اجاره‌ای است که عقد در آن بر منفعت شخص صورت می‌گیرد، مانند اجاره گرفتن خدمتگزار و کارگر و آنچه مشابه این‌ها باشد. پس اجاره به تمامی انواعش شرعاً جایز است، طوری که الله سبحانه و تعالی فرموده است:

«وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا»

[زخرف: ۳۲]

ترجمه: و بعضی از آن‌ها را بر بعضی دیگر برتری داده‌ایم تا هر یکی از آن‌ها بتواند از دیگری کار بگیرد.

و نیز فرموده است:

﴿فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ﴾

[طلاق: ۶]

ترجمه: پس اگر شیر دهند برای شما، بپردازید/زید بدیشان مزدهای ایشان را.

و نیز در صحیح البخاری از عایشه رضی الله عنها روایت است که گفت:

«وَأَسْتَأْجِرَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبُو بَكْرٍ رَجُلًا مِنْ بَنِي الدَّيْلِ، وَهُوَ مِنْ بَنِي عَبْدِ بْنِ عَدِيٍّ، هَادِيًا خَرِيَّتًا، وَالْخَرِيْتُ الْمَاهِرُ بِالْهُدَايَةِ»

ترجمه: پیامبر صلی الله علیه وسلم و ابوبکر (رضی الله عنه) مردی را از قبیله بنی دیل بنی عبد بن عدی به عنوان راهنما اجاره گرفتند، که بسیار ماهر در هدایت بود.